

Udvalget for Videnskab og Teknologi 2008-09
UVT alm. del Svar på Spørgsmål 100
Offentligt

Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling

Udvalget for Videnskab og Teknologi
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Hermed fremsendes svar på spørgsmål nr. 100 (Alm. del - bilag) stillet af Udvalget for Videnskab og Teknologi den 4. maj 2009.

29. maj 2009

Med venlig hilsen

Helge Sander

Ministeriet for Videnskab
Teknologi og Udvikling
Bredgade 43
1260 København K
Telefon 3392 9700
Telefax 3332 3501
E-post vt@vtu.dk
Netsted www.vtu.dk
CVR-nr. 1680 5408

Sagsnr. 09-054118
Dok nr. 919345
Side 1/1

Spørgsmål nr. 100 stillet af Udvalget for Videnskab og Teknologi den 4. maj 2009 til Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling (Alm. del - bilag).

Spørgsmål 100

Vil ministeren kommentere henvendelsen af 4/5-09 fra Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab, vedr. forslag til rammer for fremtidens universitetsfinansiering, jf. UVT alm. del - bilag 139?

Svar

I dag er det udelukkende de overordnede rammer på økonomiområdet, som fremgår af universitetsloven, mens en mere detaljeret udfyldelse af disse fastlægges på finansloven og i Videnskabsministeriets bekendtgørelse om tilskud og regnskab mv. ved universiteterne.

Medlemmer af Forskningspolitisk udvalgs arbejdsgruppe vedr. universitetsloven under Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab er af den opfattelse, at universitetsloven skal indeholde en detaljeret beskrivelse af bevillingssystemet for universiteterne.

Andre medlemmer af Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab har en ganske anden opfattelse, som det bl.a. kom til udtryk i Weekendavisen den 8. april 2009 i et debatindlæg under overskriften ”Universitetsloven: Forskningsfriheden har det godt”.

Baggrunden for ønsket fra medlemmer af Forskningspolitisk udvalgs arbejdsgruppe vedr. universitetsloven under Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab er ikke klar. Det er muligt, at de mener, at der herved opnås garanti mod justeringer i bevillingssystemet. Dette er dog ikke tilfældet, da politiske ønsker om at justere bevillingssystemet på universitetsområdet jo så nødvendigvis må føre til en ændring af universitetsloven.

Samtidig har medlemmer af Forskningspolitisk udvalgs arbejdsgruppe vedr. universitetsloven under Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab syv konkrete forslag til ændringer på det universitetsfinansielle område, som nedenfor kommenteres hver for sig. Disse forslag er (jf. side 8 i henvendelse fra medlemmer af Forskningspolitisk udvalgs arbejdsgruppe vedr. universitetsloven under Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab):

1. At man formulerer universitetslovens bestemmelser om taxameterbaserede tilskud til uddannelse og forskning på en sådan måde, at de årlige tilskud beregnes som glidende gennemsnit af performance inden for de foregående 3-5 år.
2. At man indretter finansieringen på en måde, der beskytter den enkelte videnskabelige medarbejders forskningsfrihed, og som sikrer en vis basisfinansiering for mindre faglige miljøer, hvis langsigtede eksistens, der er enighed om at sikre.

Ministeriet for Videnskab
Teknologi og Udvikling
Bredgade 43
1260 København K
Telefon 3392 9700
Telefax 3332 3501
E-post vtu@vtu.dk
Netsted www.vtu.dk
CVR-nr. 1680 5408

Sagsnr. 09-054118
Dok nr. 919345
Side 1/1

3. At de fremtidige bibliometriske indikatorer indrettes på en måde, der sonder mellem publikationer inden for de "tørre" og de "våde" forskningsområder.
4. At det kun har konsekvenser for fordelingen af tilskud inden for hvert af disse forskningsområder, således at man ikke forvrider incitamenteffekten, og således at der ikke opstår utilsigtede fordelingsmæssige konsekvenser.
5. At tilskudsprovenuet for såvel STÅ-tilskud som anerkendt publikationsvirksomhed tilgår universiteterne, der internt fordeler midlerne inden for de "tørre" og "våde" områder.
6. At forskningsrådene som nu tildeler midler i bevillinger, der er flerårige.
7. At det sikres, at det fortsat er muligt at støtte flerårige projekter, hvor der søges støtte af enkeltforskere eller mindre grupper af forskere.

Ad 1.

Universiteternes taxametertilskud er i dag tidstro, dvs. at taxametertilskuddet er baseret på studieaktiviteten (antal STÅ) i det senest afsluttede studieår. Ordningen er til fordel for universiteterne, fordi uddannelsesaktiviteten på universitetsområdet i mange år har været i konstant vækst. At basere uddannelsesbevillingerne på et 3-5 års glidende gennemsnit vil således forsinke universiteternes bevillingsfremgang. På enkelte uddannelser kan der naturligvis være et nedadgående udsving i aktiviteten. Men da universiteterne modtager de samlede taxametertilskud som én blokbevilling, kan det enkelte universitet selv ved den interne bevillingsfordeling tage højde for disse udsving i det omfang, det er hensigtsmæssigt. Økonomistyringen er herved henlagt til de enkelte universiteter i overensstemmelse med selvstyreprincipperne.

Ministeriet for Videnskab
Teknologi og Udvikling

Side 2/2

Ad 2.

Det vil ikke være hensigtsmæssigt at søge at sikre forskningsfrihed via finansieringssystemet. Hvis finansieringssystemet skal sikre den enkelte forskers forskningsfrihed, vil dette – sat på spidsen – faktisk svare til, at den enkelte forsker kom på finansloven. En central indblanding i universiteternes prioritering af midler til forskere og faglige miljøer mv. vil være et voldsomt angreb på universiteternes frihedsgrader. Jeg er overbevidst om, at ledelsen på universiteterne på fornuftig vis kan foretage prioriteringer mellem de enkelte forskningsmiljøer.

Ad 3.

Afsættet for arbejdet med den bibliometriske forskningsindikator har hele tiden været, at der skal sondres mellem de faglige hovedområder, naturvidenskab, teknik, samfundsvidenskab mv.

Ad 4.

Bibliometri-modellens sondring mellem publiceringer inden for de forskellige hovedområder betyder samtidig, at humaniora på fx Aarhus Universitet kun konkurrer med de øvrige humanistiske fagområder på de andre universiteter og ikke på tværs af hovedområder. Herved sikres, at der ikke flyttes bevillinger mellem hovedområderne.

Ad 5.

Af universitetslovens § 21 fremgår det, at universitetet disponerer frit inden for sit formål ved anvendelse af tilskud, indtægter og kapital under ét. Universiteter-

nes frie disponeringsret er således lovsikret. Følgelig vil dette også gælde for STÅ-tilskud og basisforskningsmidler, uanset om de fordeles efter 50-40-10 modellen eller en eventuel ny fordelingsmodel.

Ad 6.

Lovgrundlaget for aktiviteterne i Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd er lov om forskningsrådgivning, jf. lovbekendtgørelse nr. 1348 af 11. december 2008. Lovgrundlaget for aktiviteterne i Danmarks Grundforskningsfond er lov om Danmarks Grundforskningsfond, jf. lovbekendtgørelse nr. 833 af 13. august 2008. Lovgrundlaget for aktiviteterne i Højteknologifonden er lov om Højteknologifonden, jf. lovbekendtgørelse nr. 834 af 13. august 2008 og lovgrundlaget for aktiviteterne i Rådet for Teknologi og Innovation er lov om teknologi og innovation, jf. lovbekendtgørelse nr. 835 af 13. august 2008.

En stor del af de nævnte råds bevillinger gives i dag til flerårige forsknings- og innovationsprojekter. Der er ikke planer om at ændre ved rådernes nuværende kompetence til at tildele flerårige bevillinger.

Ad 7.

Uanset om ansøger er enkeltforskere eller institutioner, har jeg ikke planer om at ændre ved rådernes muligheder for at give bevillinger til flerårige projekter, jf. svaret under punkt 6.